

Výsledky faunistického průzkumu brouků čeledi Dermestidae (Coleoptera) v „Přírodní rezervaci Peliny“ v Chocni

Results of faunistic research of the beetle family Dermestidae in „Peliny Nature Reserve“ in Choceň

Jiří Háva

Department of Forest Protection and Entomology,
Faculty of Forestry and Wood Sciences, Czech University of Life Sciences,
Kamýcká 1176, CZ-165 21, Prague 6 - Suchbát, Czech Republic
e-mail: jh.dermestidae@volny.cz

Abstract. Record of 17 species from the family Dermestidae (Coleoptera) in „Peliny Nature Reserve“ in Choceň, East Bohemia are summarized.

Key words: faunistics survey, Coleoptera, Dermestidae, Choceň, East Bohemia, Czech Republic.

Úvod

Prvořadou snahou tohoto příspěvku bylo zmapovat „Přírodní rezervaci Peliny“ nalézající se ve městě Chocni ve východních Čechách z entomologického hlediska, konkrétně druhovou variabilitu řádu brouků (Coleoptera) čeledi Dermestidae - kožojedovití.

Na východním okraji Chocně (5963) se na pravém břehu Tiché Orlice nachází botanicky i zoologicky významná přírodní rezervace Peliny s výměrou 3,31 ha a s nadmořskou výškou 320 m. n. m. Rezervace byla zřízena v roce 1948 a nazývá se podle Pelova mlýna poprvé uváděného v písemných pramenech z roku 1407.

Její jádro tvoří strmé opukové skály (turonské slínovce), které rozčleňují celé území na mozaiku stanovišť značně rozdílného charakteru. Vlastní skalní věže a stěny se střídají se zastíněnými roklinkami, sutěmi i drobnými plošinami. To vše kryje z větší části teplý listnatý les, místy i s drobnými otevřenými polohami při vrcholcích i úpatí skal.

Metodika

Na zkoumaném území byl prováděn v roce 2013 individuální kvalitativní sběr brouků čeledi Dermestidae - kožojedovití (Coleoptera) ve dne, na některých lokalitách i v noci, na výbojkové světlo a za pomoci běžného entomologického vybavení (síťky, sklepvádla). Do výčtu materiálu byly zařazeny i některé druhy chycené přímo ve městě Chocni.

Nomenklatura čeledi je zpracována podle Háva (2011). Materiál je uložen ve sbírce autora, pokud není uvedeno jinak.

Použité zkratky:

observ. - pozorováno

ex. - exemplář



Lokalizace „Přírodní rezervace Peliny“ v Chocni.

Výsledky

Čeď Dermestidae - kořojedovít Podčeď Dermestinae Tribus Dermestini

Dermestes (Dermestes) lardarius Linnaeus, 1758

Studovaný materiál: 2 ex., Choceň centrum, na zdi domu.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh. Synanthrop, nidicol, zoonecrofág.

Dermestes (Dermestinus) frischii Kugelann, 1792

Studovaný materiál: 2 ex., observ. na mrtvém *Erinaceus*.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh. Nidicol, zoonecrofág.

Dermestes (Dermestinus) murinus murinus Linnaeus, 1758

Studovaný materiál: 8 ex., observ. na mrtvém *Erinaceus*; 2 ex. observ. na mrtvém *Talpa*.

Poznámky. Palearktický druh, na území České republiky hojný druh. Nidicol, zoonecrofág.

Dermestes (Dermestinus) undulatus Brahm, 1790

Studovaný materiál: 3 ex., observ. na mrtvém *Erinaceus*.

Poznámky. Holarktický druh, na území České republiky hojný druh. Zoonecrofág.

**Podčeled' Attageninae
Tribus Attagenini**

***Attagenus pello* (Linnaeus, 1758)**

Studovaný materiál: více ex., observ. na květech okolíků a jiných rostlin.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh.

***Attagenus smirnovi* Zhantiev, 1976**

Studovaný materiál: 2 ex., Choceň, blízko hotelu Peliny.

Poznámky. Synantropní druh, na území České republiky hojný druh ve městech a obcích.

***Attagenus unicolor unicolor* (Brahm, 1791)**

Studovaný materiál: více ex., observ. na květech okolíků a jiných rostlin.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh.

**Podčeled' Trinodinae
Tribus Trinodini**

***Trinodes hirtus* (Fabricius, 1781)**

Studovaný materiál: 1 ex., v pavoučí síti, v dolní části území na břehu řeky (obr. 5).

Poznámky. Dospělé jedince velice často nalézáme v sítích u více druhů pavouků. Larvy se zde živí zbytky hmyzu. Druh svým výskytem na území České republiky spíše řidký.

**Podčeled' Megatominae
Tribus Anthrenini**

***Anthrenus (Anthrenus) pimpinellae pimpinellae* (Fabricius, 1775)**

Studovaný materiál: více ex., observ. na květech okolíků a jiných rostlin.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh.

***Anthrenus (Anthrenus) scrophulariae scrophulariae* (Linnaeus, 1758)**

Studovaný materiál: více ex., observ. na květech okolíků a jiných rostlin.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh.

***Anthrenus (Florilinus) museorum* (Linnaeus, 1761)**

Studovaný materiál: více ex., observ. na květech okolíků.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh.

***Anthrenus (Florilinus) olgae* Kalík, 1946**

Studovaný materiál: 1 ex., Choceň, na okně.

Poznámky. Evropský druh, na území České republiky spíše řídký ve městech.

***Anthrenus (Helocerus) fuscus* Olivier, 1789**

Studovaný materiál: 6 ex., na květech okolíků.

Poznámky. Holarktický druh, na území České republiky hojný druh.

***Anthrenus (Nathrenus) verbasci* (Linnaeus, 1767)**

Studovaný materiál: více ex., observ. na květech okolíků.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky hojný druh.

Tribus Megatomini

***Ctesias (Ctesias) serra* (Fabricius, 1792)**

Studovaný materiál: 1 ex., v pavoučích sítích.

Poznámky. Druh vyskytující se v Evropě až po Kavkaz, Alžír, na území České republiky velmi řídký druh.

***Globicornis (Globicornis) nigripes* (Fabricius, 1792)**

Studovaný materiál: 1 ex., na kůře *Acer*; 1 ex., v letu.

Poznámky. Druh vyskytující se v Evropě až po Kavkaz, na území České republiky řídký druh.

***Trogoderma glabrum* (Herbst, 1783)**

Studovaný materiál: 1 ex., v letu; 2 ex., Choceň.

Poznámky. Kosmopolitní druh, na území České republiky řídký druh ve městech.

Souhrn

V příspěvku je uveden přehled 17 druhů čeledi Dermestidae (kožojedovití) nalezených nebo pozorovaných v průběhu roku 2013 v „Přírodní rezervaci Peliny“ v Chocně ve východních Čechách. Jedná se o první soubor faunistických údajů této čeledi ze sledovaného území. Žádný z uvedených druhů není chráněn podle zákona 114/1992 Sb. a není uveden v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky (Farkač et al. 2005).

Summary

The paper provides an overview 17 species of Dermestidae (Dermestidae), found or observed during 2013 in "Nature Reserve Peliny" in Choceň in Eastern Bohemia.

On the eastern edge Chocně (5963) on the right bank of the Silent Eagle is a botanical and zoological significant Peliny Nature Reserve with an area of 3.31 hectares with an altitude of 320 m Reservation was established in 1948 and is called by pollen mill placed first in written records of the 1407th. Its core consists of steep marl rocks (Turonian marl), which divides the area into a mosaic of habitats considerably different in nature. Custom stone towers and walls are interspersed with hidden gorge, debris and small plateaus. All covers mostly warm deciduous forest, sometimes with small open positions at the foot of the peaks and rocks.

This is the first set of faunistic data of this family from the monitored area. None of these species is protected by law 114/1992 Sb. and is not listed in the Red List of Threatened Species Czech Republic (Farkač et al. 2005).

Poděkování. Rád bych poděkoval, panu J. Mertlikovi (Opatovice nad Labem) za cenné připomínky k textu.

Literatura

- FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds). 2005: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 760 pp.
- HÁVA J. 2011: *Brouci čeledi kožojedovití (Dermestidae) České a Slovenské republiky. Beetles of the family Dermestidae of the Czech and Slovak Republics*. Praha: Nakladatelství Academia, 104 pp. (in Czech and English)

Obrazová příloha



Obr. 1. Pohled na „Přírodní rezervaci Peliny“.



Obr. 2. Pohled do údolí řeky směrem k Chocni.



Obr. 3. Opukové skály.



Obr. 4. Vrcholové partie, pohled do údolí řeky.



Obr. 5. Nález druhu *Trinodes hirtus*.



Obr. 6. Údolí řeky.